

TVF svar till Tyresö kommun, Göran Bardun Angående Telegrafbergets naturreservat och aktivitetsytor på Ällmora äng.

Tyresönäs Villaägareföreningen

Tyresönäs motsvarar inre och yttre Brevik.

Våra stadgar säger: Föreningens ändamål är att främja medlemmarnas gemensamma intressen främst av kulturell och ekonomisk art. Av särskilt intresse är att bevara Brevikshalvöns unika karaktär som boende- och fritidsmiljö samt därvid bevaka planerings-, byggnads-, väg-, trafik-, miljö- och grönområdesfrågor.

Föreningen arrangerar aktiviteter av kulturell art för medlemmarna och deras familjer, bl.a. Midsommarfirande på grönområdet Ällmora äng, simutbildning för barn i Breviksmaren.

Föreningen bildades på 1942 och med hänsyn till föreningens ändamål så verkar vi både på kort och på lång sikt.

Upprättande av naturreservat

Villaägareföreningen är mycket positiv till att bilda Telegrafbergets naturreservat enligt de yttre gränser som angivits och att den speciella karaktär som kännetecknar området skyddas. Vi uppskattar även den hänsyn som tagits att de ytor som har använts för fritidsaktiviteter av olika slag är uppmärksammade i planen för naturreservatet. I den kuperade terrängen som Brevikshalvön består av, är just öppna plana ytor för fritidsaktiviteter en bristvara. Att skydda detta område som ett naturområde för rekreation och fritidsaktiviteter ser föreningen ett stort värde i.

Då naturreservat har ett mycket starkt långsiktigt skydd mot annan typ av markanvändning, t.ex. framtida detaljplanering och kommersiella intressen, ser även föreningen på Naturreservat och aktivitetsytorna på lång sikt. Mot den bakgrunden lämnar villaägareföreningen följande synpunkter:

Behov av aktivitetsytor

Redan idag är plana öppna markområden en bristvara på halvön. Vi ser att behovet och efterfrågan av plana öppna aktivitetsytor för unga och vuxna bara kan bli större med tiden.

Det område som ritats in i förslag skickat av Göran Bardun i mail den 28 maj 2018 bygger på markens beskaffenhet idag, vilket är ett resultat av hur marken har använts och skötts av föreningen och boende i området de senaste åren och inte hur behovet kommer att se ut i framtiden.

Det pågår en generationsväxling i området varpå andelen barnfamiljer hela tiden ökar. När väg och VA frågorna är lösta samt tomterna är bebyggda med större villor av åretruntstandard, kommer antalet personer som bor i området ha ökat markant från idag.

Vi menar därför att **den yta som klassas som aktivitetsyta bör vara större än i presenterat förslag**. I bifogad karta är det område föreningen anser bör klassas som aktivitetsyta för framtida utnyttjande markerad med blå linje.

Dagens nyttjande av marken

På sommaren används ängen för spontanidrott såsom brännboll och fotboll. Berget på ängen, som ligger som en ö i havet av gräs och äng används som cykelcross av mindre barn. På vintern används ängen för skidåkning. Aktivitetsytorna iordningställs av brukarna.

Föreningens midsommarfirande år 2017 var mycket välbesökt. Den yta som iordningställdes visade sig vara och utökades genom att klippa större ytor inför årets firande. Detta gjordes i år av en entreprenör inom trädgårdsskötsel.

Den aktivitetsyta som är i bruk och förväntas att användas i år för aktiviteter är inritade med gul linje, se bifogad karta.

Naturresevat, förvaltning och skötselplan

Föreningen ser att förvaltning av naturresevatet förutsätter en grundläggande skötsel av aktivitetsytorna som både möjliggör och uppmuntrar till spontana aktiviteter för besökare i alla åldrar. För de aktivitetsytor som är i bruk innebär det framförallt att hålla gräset kortklippt under det varma halvåret (pga. fästingar) och att se till att sly samt annan växtlighet hålls undan på årlig bas.

Den aktivitetsytan som inte används i dagsläget kan skötas på samma sätt som övrig ängsmark enl. förslag skickat av Göran Bardun i mail den 28 maj 2018. På detta sätt kan området som markerats som blått i bifogad karta behålla den öppna karaktären och de aktivitetsytor som är i bruk idag hållas i ett skick som uppmuntrar till olika fritidsaktiviteter.

Vi som ideell förening uppmuntrar till och arrangerar olika aktiviteter som tar hänsyn till naturen på det sätt som ett naturresevat förpliktigar. Föreningen tar på sig den extra skötsel som behövs före och efter föreningens arrangerade aktiviteter. Detta innebär att upplysa deltagarna om naturresevatets regler, avgränsa aktiviteter till nämnda ytor och iordningställa ytorna efter avslutade aktiviteter.

Utformning av aktivitetsytor

Det är viktigt att området inspirerar till olika typer av aktiviteter och ger utrymme för nya aktiviteter i framtiden.

Lek- och rastplats

En centralt placerad lekplats med angränsande rastplats med bord och sittmöjligheter är en bra återhämtnings- och samlingsplats för både stora och små. Vi ser att befintlig lek- och rastplats vid södra delen av berget är en central punkt i denna norra delen av aktivitetsytorna. Denna fungerar som en naturlig en naturlig knutpunkt mellan Klövbergets och Telegrafbergets naturresevat.

Berget på ängen har en längre tid använts som cykelcrossbana för barn. Kullen som sådan är spännande för de mindre, dess kuperade karaktär bidrar till spännande utmaningar och den är ett viktigt inslag i området.

Spontanidrott och midsommaräng

Den sk. Midsommarängen ses i första hand som en öppen yta där midsommarfirande, fotbollsspel och brännboll eller andra spontana aktiviteter som kräver öppna ytor med kort gräs kan utföras.

Mellan Bergsbranten och aktivitetsytan är det lämpligt att ha en yta som fungerar som en "passage" för växter, insekter och djur. Här skulle man tänka sig att möjliggöra för början på en stig som sedan leder in i Klövbergets naturreservat.

Parkering

Förslagets 10-15 parkeringsplatser är väl tilltaget i förhållande till dagens vardagliga behov och nyttjande av ytorna. Men för parkering vid midsommarfirande räcker inte dessa platser. År 2017 var det parkerades det dels inne på ängsområdet, men även Långt upp på Mokärsvägen samt längs Ällmoravägen vilket resulterade att bussen hade problem att komma fram. Svårt att uppskatta antalet bilar, men sammantaget av det vi hört var det mer än 50 men inte fler än 100 bilar.

Föreningen föreslår därför att parkeringar anläggs i möjligaste mån i anslutning till vägen för att inkräkta minimalt på ängsområde och områdets karaktär enl. följande:

Anlägg ett färre antal parkeringsplatser vid vägen i närheten av infart till området med lek- och rastplats. Lämpligt att bilar kan parkeras vinkelrätt in från vägen och placeras mellan träden så att parkeringarna anpassar sig till naturen. Vi förordar även att **en bom upprättas** för att undvika att bilar kör in på området så som det är möjligt idag. Infart till området måste dock fortsatt vara möjligt för de som skall sköta skötseln och förslagsvis föreningen som regelbundet anordnar aktiviteter på platsen.

Bredda vägen vid sydöstra änden av ängen, norr om diket. Detta möjliggör parkeringsplatser parallellt med vägen. Uppskattningsvis kan en vägsträcka på 35–40 meter (begränsat av elledning och fiberkabel upphängt på stolplinje) ge ytterligare ca 7–8 platser. Dessa platser kan även användas av besökare till Ällmoraträsk som idag parkerar i kanten på vägen eller kör in i terrängen på den gamla skogsvägen.

Dessa två ställen för parkering kommer inte att räcka vid större aktiviteter såsom midsommarfirande. Vid firandet 2017 parkerade besökare inne på ängen och så kommer det förmodligen även göras 2018. Om möjligt bör vi i framtiden undvika parkering inne på ängen. Dels pga av markslitage men även för att det är olämplig ha så många barn och besökare blandat med bilar som skall parkera och köra in/ut i området. Föreningen föreslår därför att:

Ytterligare parkeringsplatser med fördel anläggs vid Mokärsvägen. Det är önskvärt att norra delen av ängen upp mot korsningen Mokärsvägen och Ällmora vägen införlivas i naturreservatet som framtida aktivitetsyta. Där kan en parkering anläggas med liten påverkan av ängsmarken som avses skyddas i ursprungligt förslag. Denna plats skulle då vara lämplig för expansion av P platser om det skulle behövas och därmed parkeringsproblem i framtiden för besökare till naturreservaten och aktivitetsytorna.

Se bifogad ritning (bild) för föreslagna parkeringsplatser.

Utveckling av aktivitetsytor

På halvön pågår en generationsväxling och inom föreningen hör vi ett ökat intresse för att använda ytorna också för andra aktiviteter än de mer traditionella. De boende efterfrågar t.ex. någon form av utegym samt boulebana och möjlighet att ha bikupor. Människors engagemang för saker kommer och går och varierar över tid. Vad vi kan göra är att skapa möjligheter och goda förutsättningar för kommande generationer att vara aktiva och engagerade medborgare. Vi i Villaägareföreningen

menar därför att det är viktigt för halvön och att de boende i tyresö att aktivitetsytorna görs så stora som möjligt och därmed skyddas för framtida exploatering.

Bild: Aktivitetsytor för framtida behov (blått) och aktivitetsytor i bruk 2018 (inom streckad gul linje). Förslag på placering av parkeringar (ljusgrå prickad yta med röd linje)